

SETKÁVÁNÍ

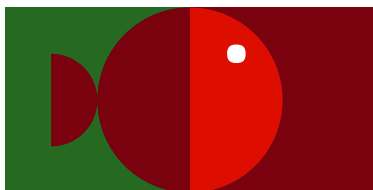
List sborů Českobratrské církve evangelické
v Brně I a Brně II

Obsah

- 2 **BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ: Příběh, který tě dostane**
Iva Květonová
- 5 **OKÉNKO DO STARŠOVSTVA**
Jakub Marek a Mariana Boudová
- BYLO**
- 11 **Stručně z Brna I**
- 12 **O radosti v Blahoslavově domě**
Olga Pikousová
- 15 **Evangelický kostelíček na Rychmanově**
Markéta Hamplová, Petra Konvicová a Iva Květonová
- 17 **Michael Dus, fotograf lidského rozhovoru**
Štěpán Hájek, David Kumermann a Simeon Hudec
- 20 **Jarmark a díkčinění se skauty a Ovečkou**
Kateřina Stará
- 21 **Máš strach?**
Michael Müller
- 22 **Hudební nešpory: Ohlédnutí za 21 lety tradice**
Kuba Marek a ChatGPT
- 24 **OKÉNKO K DĚTEM: Martin Luther**
Ondřej Macek a Iva Tůmová

MLÁDEŽ

- 27** **Noc na Egy**
Lucie Férová
- 31** **Na školkách je vždycky dobře**
Matěj Příkryl
- 34** **DIAKONIE: Otevření Ovečky**
Magdaléna Šrubařová
- 35** **SENIORÁT: Má cesta k evangelíkům**
Tereza Halasová
- 39** **ŽILI MEZI NÁMI: Kudrnatá bojovnice**
(Vzpomínka na maminku Hedviku Vojtíškovou)
Eva Vojtíšková
- 41** **IMPULS: Nos**
Iva Oukropcová
- 42** **SETKÁNÍ: Žalm mi nabízí slova**
Lenka Dobrovolná
- 51** **KALENDÁŘ**
- 53** **FOTOREPORTÁŽ**

Příběh, který tě dostane

Také Josef se vydal z Galileje, města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou. A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete dětátko v plenkách, položené do jeslí.“ A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.“ Jakmile andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: „Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil.“ Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to dětátko položené do jeslí. Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti. Všichni, kdo to slyšeli, užasli nad tím, co pastýři vyprávěli.

Lukáš 2, 4—18

Píseň 458 Velebme vždy s veselím

Kdo je Ježíš? Nejdřív to zjistila Marie, když se nechala přizvat do Božího příběhu záchrany. A Bůh ji naplnil svou blízkostí. Otěhotněla a z nepatrné dívky se stane matka Ježíše, Božího dítěte. Zažije, co to znamená být příjemcem Boží milosti. Zažije přijetí, i když ji odjinud vyhodili, i když s tím nepočítala ani si to nijak nezasloužila. I my se můžeme nechat přizvat, říct Pánu Bohu ano každý den znovu, nově.

Naše schránky, naše životy mohou otěhotnět Božími možnostmi, aby rodily dobré a vzácné věci, myšlenky, nápady, činy, které přispějí k tomu, aby svět byl víc Boží než lidský.

Pak to zjistil Josef. Ježíš je ten, kdo může do naší situace přijít s něčím novým, pohnout nás k řešení, která jsme měli za nemožná. I když nás to bude i něco stát. Obměkčit tvrdost, vysvobodit ze železné košile pravidel a zásad k velkorysé lidskosti. Ježíš je ten, kdo může toho, kdo se otočil zády, přetočit zase zpět. Z nezájmu vykřesat život. Z toho, kdo se nechce umazat, angažovaného bližního.

A pak to zjistili pastýři. Lidé, kterými druzí pohrdali. Starat se o ovce daleko od vesnic, přespávat pod širým nebem a být bez domova i pohodlí — to byla práce pro ty, kdo se ve společnosti nějak neosvědčili nebo neměli jinou možnost. A tahle sebranka dostává tu výsadu dozvědět se jako jedna z prvních, že někde v Betlémě přišlo na svět dítě, které jí změní život. Pastýři už se nebudou muset trást strachy, že je za jejich viny může kdokoli beztrestně zmlátit. Že si je může někdo podat a oni nebudou mít zastání. Do jejich života se zase vrátí radost, budou se nahlas smát i zpívat a tančit, protože v Ježíši je Bůh přijal, dal jim najevo svou přízeň, to, že s nimi počítá. A to zrovna ve chvíli, kdy si císař pán přepočítával síly své říše, svou moc. S těmito vyloučenými nepočítal. Pro jeho svět už byli mrtví. Ale ne pro Pána Boha.

Pastýře, podobně jako ženy u Ježíšova hrobu, si Bůh vybral jako nečekané svědky toho, že to dítě v jeslích a muž, kterého ukřižovali, je Božím zachránцем světa. Potvrdili tak to, co už nějakou chvíli v sobě jako tajemství tiše nesli Marie a Josef.

A tak ti největší ztroskotanci vytroubili do světa, kdo je Ježíš. Totiž Spasitel, Kristus Pán. Ten, kdo to se mnou nikdy nevzdá; kdo mě inspiruje překročit svůj stín i nedržet se toho, co za to nestojí; kdo může něco i tam, kde já už ne.

Modlitba

Uprostřed hluku světa si připomínáme ticho noci, kdy jsi přišel mezi nás.

Tvůj příchod nesvědčí o moci, ale o záchraně.

BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ

Ne o tom, co si zasloužíme, ale o tom, co potřebujeme.

Jsi světlo, které proniká temnotou.

Jsi odpověď na otázky, které si klademe,
a pevná naděje, když vše ostatní selhává.

Děkujeme za dar, který jsme nemohli získat sami.

Za příběh, který nás znovu a znovu překvapuje, uklidňuje a zve
ke svobodě.

Prosíme, dej nám odvahu jít za tebou a nevzdávej to s námi, když
budeme selhávat.

Píseň č. 477 Jdu klanět se ti k jeslím sám

Požehnání

Pán Bůh sám ať nám všem požehná,

tvář milosti ať obrátí dnes k nám

a v Duchu svém nás provází.

Na cestách klikatých, prašných a zavátých,
v hledání, v bloudění.

Ve smutku, v radosti, ve zdraví, v bolesti,
v nářcích i v plesání.

Pán Bůh sám ať nám všem požehná.

Iva Květonová ■

Výstava obrázků Petry Konvicové v rychmanovských lavicích

Okénko do staršovstva

Setkávání presbyterů v Brně I

Záříjová schůze staršovstva se nesla ve znamení bilancování léta a plánování nadcházejícího období. Začínala nicméně připomenutím záříjových oslavenců — bohatá úroda zahrnovala půlkulatiny bratra Marka a kulatiny bratra Wolfa, který tento milník oslavil štědrým občerstvením.

Následovala reflexe letních aktivit, které shrnuli sestra farářka Iva Květonová a bratr farář Ondřej Macek. Letní akce včetně táborů na Blažkově, Pusté Rybné a sborového pobytu na Blažkově se těšily velkému zájmu — zúčastnilo se přes 200 lidí. Iva Květonová ocenila smysluplnost těchto aktivit. Zmínila i množství pěkných rozhovorů s různými lidmi — předsvatební či předkřestní přípravy, návštěvy v domácnostech, ale upozornila také na rostoucí poptávku po duchovní (a někdy i finanční) podpoře od lidí mimo sbor. Ondřej Macek sdílel zážitky ze setkání s hledači a zájemci o víru i radostné chvíle při křtech a spontánním hudebním festivalu Malý Prater.

Staršovstvo dále projednalo organizační změny. Ve věci administrace sboru Brno II sestrou farářkou Květonovou jsme vzali na vědomí společné biblické hodiny pro děti a dospělé, stejně jako konfirmační přípravu. Kromě usnadnění situace to, jak věříme, posílí spolupráci mezi oběma sbory. Rovněž jsme odhlasovali, aby byly v našem sboru o velkých svátcích toliko jedny bohoslužby, konkrétně v 10 hodin v Červeném kostele na Boží hod vánoční i velikonoční.

Ve zbývajícím čase jsme diskutovali o nájmech a nájemnicích. Dále se řešilo, jak zapojit více dobrovolníků do organizačních týmů a akcí, zejména s ohledem na náročnost pro starší členy. Probrali jsme situaci ohledně Betlémského kostela a rekonstrukce částí Zelené fary, včetně nutné výměny střešních oken.

Na začátku říjnové schůze jsme popřáli k narozeninám Daně Bářové, Mírcy Priknerové a Honzovi Oukropcovi. Oba faráři se pak podělili o své bohaté zkušenosti z uplynulého období. Iva hovořila o přípravách

OKÉNKO DO STARŠOVSTVA

na čtyři svatby a jeden pohřeb a o úspěšném vinobraní s konfirmandy, i když letošní úroda byla o 30 procent menší. Věnovala se také návštěvám nemocných a podpoře osob z LGBTQ komunity. Ondřej zmínil radosti i těžkosti související s vedením skupiny konfirmandů i komplikace spojené s děním kolem Betlémského kostela a jednáním na NPÚ, avšak ocenil podporu a povzbuzení od členů sboru. Našel si čas i na klub matek, křty a vzdělávací supervizní výcvik.

V plánu je řada akcí, od podzimní školky mládeže přes nešpory v Červeném kostele až po kurzy Alfa, které staršovstvo považuje za důležité a rozhodlo je finančně podpořit. Na programu byl také přehled finančních záležitostí, návrhy na investice a sociální aktivity.

Diskutovalo se i o návštěvách potřebných členů sboru a seniorátu a také o přípravách na spuštění sociálních sítí, což přinese nové možnosti komunikace a zapojení členů sboru.

Jedním z klíčových bodů schůze bylo hlasování o změnách církevního zřízení. Ve věci transformace Jeronýmovy jednoty a zavedení finanční solidarity sborů při péči o nemovitosti staršovstvo odhlasovalo transformaci dle varianty 1 a podporu modelu finanční solidarity ve variantě C. Dále staršovstvo hlasovalo pro sjednocení funkčního období správních orgánů.

Neméně důležité bylo hlasování o možnosti asistovat při uzavření partnerství osob stejného pohlaví ve formě církevního sňatku. Výsledek hlasování byl 7 pro, 4 proti, 4 se zdrželi.

Na listopadové schůzi nebyl tradiční bod programu, tedy přání k narozeninám, neboť se ukázalo, že v listopadu nikdo ze starších narozeniny nemá.

Iva Květonová sdílela dojmy z neděle s díkůvzdáním, skauty, Ovečkou a jarmarkem, která byla letos skutečně bohatá — jak na účastníky, tak na jejich dary a nasazení. Vyzdvihla i setkání na Rychmanově, kde se sešlo snad šedesát lidí, a především práci Markéty Hamplové, která událost připravila. Na druhé straně otevřela diskuzi o tom, jak najít rovnováhu mezi tím, že lidé chtějí „jen“ načerpat, a potřebou, aby někdo zajišťoval organizaci. Ondřej Macek vyjádřil vděčnost za dobrovolníky v čele s bratrem kurátorem, kteří nad rámec dobrovolnictví

pomáhají s rekonstrukcí Zelené fary, což je i jeho osobní podnět k zamýšlení nad obětavostí ve sboru.

Dále jsme diskutovali o výzvách souvisejících s uzavíráním svazků stejnopohlavních párů a odsouhlasili vytápění Betlémského kostela během YESlí. Staršovstvo také schválilo financování knížky o Ester s obrázky Vlasty Mlejnkové, která má být vydána v příštím roce.

Velkým tématem byla rekonstrukce Zelené fary: sice se podařilo ušetřit v rozpočtu, ale i přesto jsou nutné další investice, například do střechy, jejíž havarijní stav vyšel najevo při výměně jedenácti střešních oken a jejíž oprava si vyžádá stavební povolení. Vzhledem k tomu, že rozpočet oprav i bez střechy přesahuje pět milionů korun, diskutovalo staršovstvo o možnosti půjčky.

Dále také navrhlo podpořit tyto subjekty: Chráněné bydlení Ovečka, domov ve Vendolí či sbor v Boskovicích, který se vyčerpal opravami sudické školy.

V bodě „nejen pro odvážné“ se řešil nákup nového nerezového hrnce za 6 tisíc Kč do sborové kuchyně. Tato zásadní investice byla jednohlasně schválena — sborová kuchyně musí být připravena i na větší akce.

Kuba Marek ■

Setkávání presbyterů v Brně II

V posledním čtvrtletí jsme si zvykali na fungování našeho sboru jen s jedním farářem, potýkali se s překročením sborového rozpočtu na tento kalendářní rok, ale také se posunuli dál v oslovování nových farářů.

Sestra farářka Milča Řezníčková odešla na konci srpna do penze, takže od září se učíme provozovat náš sbor jen s jedním farářem. Já osobně to beru jako postupnou přípravu na období od ledna, kdy bude náš sbor bez faráře (snad toto období ale nebude trvat moc dlouho). Každopádně, velký dík patří našemu faráři Martinu Horákovi, že to s námi dobře a trpělivě zvládá, kurátorce Evě Kazdové, která k tomu všemu, co má na starosti, ještě shání na neděle náhradní kazatele,

a také Běle Lédlové Šebestové, která od září posílila naši sborovou kancelář.

V posledních měsících také došlo k posunu ohledně hledání nových farářů pro náš sbor. Už v minulém článku jsem psala o tom, že se farářská komise setkala se dvěma uchazeči, Jordanem Tomešem a Marošem Elperynem. Ale v té době ještě nebylo jasné, jestli s námi budou chtít pokračovat v dalších rozhovorech, protože jsme jim dali nějaký čas na rozmyšlenou. Bratr farář Maroš Elperyn nám už na začátku září potvrdil, že by skutečně měl zájem o místo prvního faráře v našem sboru. Domluvili jsme se s ním, že u nás bude kázat 1. adventní neděli, a tak se v našem sboru představí. Koncem září nám také bratr Jordan Tomeš napsal, že by s námi rád dál jednal o možném působení v našem sboru v roli jednoho z farářů. Jordana Tomeše jsme tedy pozvali k vedení bohoslužeb na 5. ledna 2025. Je důležité vědět, že oba uchazeči se dobře znají a sami potvrdili, že případná vzájemná spolupráce by pro ně byla lákavá. Jak se budou vyvíjet rozhovory o jejich další spolupráci s námi, ale bude záležet také na reakcích členů sboru. Velmi uvítám, pokud svůj názor na ně sdělíte mně nebo kurátorce Evě Kazdové. Následně bychom na staršovstvu projednávali další postup.

Závěrem tohoto roku končí z vlastního rozhodnutí svou službu naše pastorační pracovnice Marta Marková. Ráda bych Martě poděkovala, že tuto funkci celé tři roky zastávala svědomitě a samostatně. Navíc pro staršovstvo psala pravidelné zprávy o své práci, do kterých často zahrnula nějaký vtípek, pobídku k zamyšlení nebo i povzbuzení pro nás presbytery, což pro mě osobně znamenalo zpestření příprav na schůze. Naštěstí se ale podařilo najít nástupkyni, Lenku Rafailovičovou, která se už během podzimu začala s prací pastorační pracovnice seznamovat. Sestra Rafailovičová je členkou církve Slovo života, nově i členkou našeho sboru, účastní se ekumenických modlitebních a dalších setkání spolu s několika členkami našeho sboru, které ji k této práci doporučily. Měli jsme příležitost se s ní seznámit na listopadové schůzi staršovstva a také při bohoslužbách na konci listopadu. Od ledna ji pravidelně, jednou měsíčně, budete moct potkávat při bohoslužbách v Blahoslavově domě, případně při pastorační návštěvě.

OBRÁZKY ZE STARŠOVSTVA DÍL 8. "STOVKA"

V KAŽDÉM EVANGELICKÉM SBORU SE JEDNOU ZA ČAS NAJDE DŮVOD K OSLAVĚ. BRNO II. NENÍ VYJÍMKOU

KRESLÍ: PETR D!
PÍŠE: ŽIVOT

V ROCE 1924 SI BRNĚŇSTÍ EVANGELICI POSTAVILI BLAHOŠLAVŮV DŮM

O STOLETÍ POZDĚŠI SE USTAVILA KOMISE, KTERÁ MĚLA ZAJIŠTIT DŮSTOJNĚ OSLAVY VÝROČÍ

STARŠOVSTVO SE DOZVĚĎELO, ŽE SBOR SE STANE NAKLADATELEM...

...JENŽE ZAČALY SE OBJEVovat POCHYBNOSTI

VŠECHNO SE JEŠTĚ VÍČ ZAMOTALO, KDYŽ SE UKÁŽALO, ŽE JEDNA Z KNÍH VYVOLÁVA TAK PRUDKĚ VÁSŇ, ŽE BY MOHLA NA SBOR PŘIVOLAT ŽALOBU

DRUHÁ KNÍŽKA ZASE STARŠOVSTVO PŘEKVAPILA SVÝM ROZSAHEM

A JAK TO DOPADLO?...DOZVĚĎELI JSTE SE ASI UŽ NA 100. OSLAVĚ

Během podzimu byly také dokončeny všechny záležitosti související s opravou kanalizace ve dvoře. Bohužel se nám při sestavování sborového rozpočtu na tento rok nepodařilo správně odhadnout cenu této opravy. Poptávali jsme více firem, ale i tak byla reálná cena nakonec více než dvojnásobná, než jsme původně plánovali v rozpočtu. Přesto jsme se rozhodli opravu kanalizace neodkládat, protože se jednalo v podstatě o havarijní situaci. Následně nám dalo počasí za pravdu. Kanalizace byla totiž opravena jen pár dní před povodněmi, takže se naštěstí včas podařilo zabránit další havárii ve sklepě. Také altánek ve sborové zahradě byl na podzim konečně uveden do zkušebního provozu. Ve sborovém areálu tak vzniká další prostor, který by mohl být alespoň sezonně využíván například pro setkání dětí nebo mládeže. Budeme rádi za další návrhy pro jeho využití. Koncem listopadu byla k příležitosti 100 let Blahoslavova domu na zahradě vysazena jablň. Děkujeme manželům Doubravovým, že výsadbu stihli zařídit.

Také bych chtěla s velkou vděčností oznámit, že sestra Anna Havránková, členka našeho sboru, která zemřela letos v létě, odkázala sboru celou svou pozůstalost. Dědictví zahrnuje byt ve Starém Lískovci a také finance ve výši přes 1,5 milionu Kč. V průběhu podzimu bylo tedy potřeba vyřešit všechny možné záležitosti týkající se vypořádání tohoto dědictví. Velký dík patří našemu faráři Martinovi, který se toho ujal a vše ohledně dědictví zařídil.

Ráda bych ještě Martinovi poděkovala za jeho službu v našem sboru. Když bych si dovolila mluvit za současné staršovstvo, musím přiznat, že to s námi v některých ohledech neměl lehké. Většina z nás byla před necelými třemi lety do staršovstva zvolena poprvé a neměla s provozem sboru moc zkušeností. Martin s námi ale měl celou dobu velkou trpělivost, ochotně s námi vydržel i ty nejdelší schůze, protože hlavně ze začátku jsme se skoro na všechno doptávali a některé diskuse nám trvaly až moc dlouho. Zároveň nám i přes naši nezkušenost dal hodně důvěry a svobody v rozhodování. Doufám, že i přes některé přešlapy, které jsme nevědomky a vlivem náporu jiných povinností zapříčinili, bude na své působení v našem sboru vzpomínat v dobrém.

Mariana Boudová ■

Stručně z Brna I

V Červeném kostele se 2. září začal při bohoslužbách psát příběh prvního evangelického gymnázia od Bílé hory. Na Zelenou faru dorazili dva ministři, jeden hejtman, jeden náměstek, jeden starosta a jeden synodní kurátor. Víno se pilo autentické a dort byl marcipánový.

Na Zelené faře visí výstava o královně Ester od Vlasty Mlejnkové, v Červeném kostele byly obrazy ukrajinské malířky Oleny Zajčenko a od 17. listopadu jsou v něm k vidění fotky Michaela Dusa.

K dvanácti domácím konfirmandům se připojila pětice konfirmandů z Brna II. Tak velká skupina teenagerů tu už dlouho nebyla... V Nosislavi sbírali hrozny (Zweigeltrebe, cukernatost 22 °NM), aby jim z nich tatínek Ivy Květonové vyrobil víno ke konfirmaci. Hodně se smějí, diskutují a nahlas šoupou židlemi.

Začal další ročník kurzů Alfa a zase přišlo pár lidí, kteří by se rádi dozvěděli o tom, čemu věří křesťané.

Slavili jsme stovku s Blahoslavovým domem i třicítku s Církví bratrskou Královopolskou, která se schází v Betlémském kostele.

Za úrodu v Červeném kostele s námi děkovali skauti i klienti Ovečky (chráněného bydlení Diakonie ČCE). Na kuchyň v jejich novém domě jsme při jarmarku vybrali skoro čtyřicet tisíc.

I na Rychmanově díky iniciativě Markéty Hamplové proběhly slavnostní bohoslužby s výstavou, posezením, postáním a vínem. Současní faráři takto zaplněný tamní kostelík ještě neviděli.

Pan kurátor trávil hodiny a hodiny nad dokumentací k rekonstrukci Zelené fary, která by na jaře měla proběhnout.

Při nešporech hráli a zpívali: Dušan Vitázek a Kristýna Daňhelová; Tomáš David & Naive collective s Hankou Mikoláškovou.

A svatby a pohřby a bohoslužby a nábožka, mládeže, dorosty, kavárničky, kluby maminek a... Někde smích, někde pláč, někde obojí. Také různé bolesti a škobrtání ve vztazích. A mezi tím snad i setkání s Pánem Bohem, která se do slov nevejdou.

O radosti v Blahoslavově domě

„Ten dělá úplně to nejlepší.“

„Co dělá?“ reaguji na poznámku jednadevadesátileté vikářky Evy Pilátové, která sedí vedle mě.

„No přece spí!“ odpovídá Eva nadšeně, a ještě dodá svůj charakteristický tichounký smích.

Na chvíli zapochybuji, zda by na dnešní oslavě sta let Blahoslavova domu v sále s krásně opravenými tonetkami, na kterých právě sedí asi stovka lidí, bylo nejlepší spát a přijít o něco z pestrého programu, ale pak se dívám přímo před sebe a opravdu — spí. A vůbec mu nevadí dramatický hlas herce Láryho Hausera, který nám teď předčítá z nové knihy Blahoslavův dům v Brně — 100 let od postavení úryvek z článku faráře Viktora Hájka o tom, jak se nacisté snažili za druhé světové války zabrat kostel pro sebe: „19. února 1944 dostavil se k nám ředitel zdejšího městského divadla a prohlásil, že z vyššího rozkazu zabírá budovu pro uskladnění divadelních kulis..., že bohoslužeb není zapotřebí a že nejsou k ničemu dobré..., že pro tento účel bude nutno u kostela odstranit přepážky mezi trojdílnými dveřmi, poněvadž jinak by se kulisy do dveří nedostaly. V takové situaci,“ píše Viktor Hájek, „jsem se připravoval na kázání pro neděli, nevěda ani, zdali budeme moci v neděli služby Boží uskutečnit...“

Při zmínce o vybourání příček u nádherných lítacích dveří při vchodu do kostela se jeho dcera zachvěje. Saša Jacobea, bývalá farářka z Blahoslavova domu, má tento dům pod kůží. A dané dveře, které se otevírají tlačením za madla, ne za kliku, pak zmiňuje ve svém příspěvku do knihy.

„No přece spí,“ řekla Eva.

Ale teď Saša při předčítání pozvedla hlas a jedno oko se otevřelo, pohnulo se ucho, ale budoucí vodící pes, který leží mezi nohama herců, upadl znovu do role stážisty.

„Trochu se bojím tady toho,“ ukazuje Eva dopředu na impozantní sestavu bicích. „Že to bude moc hlučné.“

„To bude jen na chvílku,“ snažím se ji uklidnit.

Saša s otcem Lárym zaklapli krásné nové modro-oranžové knížky a odcházejí z pódia. A tři krásné maminky s trošku pobavenou tváří jdou zpívat píseň Kdo nám dětem z církevních rodin. Igor mistrně doprovází na kytaru. Písnička se zpívala na jedné vánoční hře asi před dvaceti lety a církevní rodiny z Blahoslavova domu jsou dnes zaplněny dětmi tehdejších „dětí z církevních rodin“. A posun je i v aktivitě maminek, mladých žen, které jsou odvážné, ve sboru aktivní a ochotné k realizaci kreativních nápadů.

Ale pozor, v humorném článku v nové knize „My nedělkářky“, který byl též přečten, se od Michala Marka dovídáme, že i otcové ve sboru Brno II jaksí předefinovali svou roli a hrnou se do práce ve sborovém životě a ujímají se rolí, které v minulosti dělaly jen ženy.

A mezitím, nezávisle na pulzujícím programu v Losově sále (teď například dostává má sestra Marta Procházková kytici za trpělivou spolupráci na vzniklé knize), si sálem bloudí dítě — holčička asi tři

Kurátorka Eva s místokurátorkou Marianou porcují nezbytnost každé pořádné oslavy.

roky stará a hledá detaily. Teď obhlíží klavír: zezdola, z boku. Na tento klavír za chvíli bude hrát Igor Dál přece nejdeme sami a já na basu a Ondra Potoček na bubny mu dotvoříme na chvilku kapelu. Dítě vlezlo pod klavír a opět se dívá na papír, který drží v ruce. Ten obrázek s tím černým kolem — ten tu musí někde být. Jinak už má všechny fotky (tečky na stropě, kliku od dveří...) najité. Ještě opatrně přelézt tři šňůry, projít kolem stěny narovnaných nových knih a teď už radši nazpět k mámě.

Děti je tu tolik! Mladé slečny právě předcítají do mikrofonu přímou modlitbu a nenechají se odradit ani přetěžkými slovy v textu. Jako by bylo nové generaci vlastní klást na sebe nároky.

Honza Keřkovský ve svém dopoledním kázání mluvil o tom, že mladí nestojí o naše návody, zvláště když jsme toho v minulosti tolik zpackali. Ale můžeme jim dát své sympatie a předat jim svou víru.

„Co vám nejvíc dal Blahoslavův dům?“ ptám se Evy Pilátové ve volné chvíli, kdy se většina vrhá na řízky, bábovky či kousek dortu. Paní vikářka se zamyslí a pak řekne: „To, že jsem mohla žít ve víře. Sice to mělo nějaké sinusoidy, všelijaké proměny, ale mohla jsem žít ve víře. Takže doufám, že to vydrží.“ A pak na mě hodí úplně dětský, skoro omluvný a trochu pobavený úsměv s náznakem sebeironie a najednou je neskutečně podobná té holčičce na fotce na třetí stránce nové knihy. Pak dodá: „Ještě mám představu, ale slova už nemám.“

Chybí mi tu pan farář Jaroslav Vítek, který sleduje přenos slavnosti na monitoru v lázních...

Správný kazatel cítí, co lidem schází, a Honza Keřkovský začíná své kázání s dikcí faráře svého mládí. Jako by to byla vážná píseň, kterou Vítek z kazatelny zpíval. Honza od něj převzal melodii a dodal k tomu svá slova. Textem navíc prosvítala i Vítkova oblíbená myšlenka: že biblický text svědčí o tom, jak Bůh pomáhal. Víme sice, že před zásahem shůry zažíval biblický lid, stejně jako my dnes, doby nejistoty a obav, ale Bůh vždycky pomohl.

Po kázání historik Petr Peňáz povídá o dlouhé cestě brněnského sboru k vytoužené stavbě Blahoslava domu. A že název „Blahoslavův“ dům byl trochu truc Moraváků. Aby to nebyl zase Husův dům jako

v Praze, ale aby se v názvu kmitl Moravan, zvolili jméno biskupa Jednoty bratrské Jana Blahoslava, spjatého právě s Moravou.

Milča Řezníčková, farářka a čerstvá penzistka, vážně a s důrazem předčítá svou modlitbu, která je také součástí nové knihy, a farář Martin Horák utiňuje klidným hlasem náznak bouře v diskuzi, která po přednášce málem vzplanula.

Jinak slavnost probíhá v radosti z pospolitosti, a když se dovím, že se před třemi hodinami do rozvětvené evangelické rodiny Popelářových narodila malá Emička, radost přeskakuje Losovým sálem a úsměvy nejsou nedostatkovým zbožím.

Olga Pikousová ■

Evangelický kostelíček na Rychmanově

Místo, kde je klid, kde v červnu voní lípa. Kde občas neprojedeš, protože tu zrovna prochází stádo ovcí. Místo, kde je někdy pořádná zima, jindy drze plní prostor nálety berušek. Místo, kde jsme nechali pokřtít dceru, místo, kde by bylo fajn se setkávat, kde zaslechneš něco jiného než reklamy na svět z rozhlasu — třeba písňě doprovázené na harmonium. Místo, kde se dají zažít hluboké rozhovory o víře, kde je prostě hezky, kde se na chvíli zastaví čas. Místo, které má svou historii, tradici, kterého by bylo škoda, kdyby zaniklo, a s ním i příběhy, které nese. Evangelíci na Rychmanově žili od konce 18. století, kostel si postavili v roce 1906. Kdysi zvládli zaplnit celý prostor, dneska se vejdou do několika lavic.

Na začátku byl tedy romanticky subjektivní dojem, který inspiroval k „popíchnutí“ Farního sboru ČCE Brno I k pokusu o rozprůdění života v tomto kostele a k pomoci uspořádat akci, kde se sejde zase jednou více lidí. Po různých úvahách a zásadních nekonečně inspirativních setkáních Markéty Hamplové a Petry Konvicové a ve spolupráci

s farářkou Ivou Květonovou došlo k uspořádání skvělé akce. Bohoslužby s poděkováním za úrodu, výstava a další doprovodný program! Při té příležitosti nám představila Kateřina Langová mladé víno z malého domácího vinařství Sklep Blučina.

Moc nás těší, že při tvoření v připravených dílničkách se bavily všechny generace.

Petra uvedla svá výtvarná díla, která tvoří již několik let. Obrázky vystavuje převážně přímo v lavicích kostela (už to samo je zážitek a rutina), takže fungují jako obrazové modlitby, diváka dokážou vtáhnout do středu vlastní mysli.

Markéta své autorské výšivky představila jako Fragmenty. Téma, které nás dvě spojuje, i když různým výtvarným způsobem, je jakási touha, nutkání — vymanit se alespoň na chvíli z pevně položených kolejnic našich povinností, vrátit se k tomu, co jsme studovaly, co také milujeme. Odskočit z rytmu doby, podívat se na život z jiné perspektivy. Někdy je potřeba nelpět na převzatých, naučených tradicích, možná už totiž nefungují k dobru věci. Alespoň na chvíli zavřít oči, vnímat svou vlastní modlitbu, nechat proudit energii, která nám sama ukáže cestu. Vstříc vlastní duševní hygieně, našemu okolí, společnosti. Žijme opravdově fragmenty svého času...

Děkujeme farářům za krásnou bohoslužbu, všem, kteří pomáhali s přípravou, a všem, kteří spoluvytvářeli příjemné odpoledne. Děkujeme našim milovaným holkám a mužům za spolupráci a toleranci při přípravách. Děkujeme vám, kteří jste přišli. Bylo nás kolem šedesáti, takové množství lidí na bohoslužbě kostel dlouho nezažil.

Výstavu včetně společných děl návštěvníků si bude možné prohlédnout ještě nějaký čas při bohoslužbách nebo při mimořádných prohlídkách, jejichž termíny budou zveřejněny prostřednictvím informačního systému města.

Přijďte to zažít.

Markéta Hamplová, Petra Konvicová a Iva Květonová ■

Michael Dus, fotograf lidského rozhovoru

Michael Dus (pro přátele Michal) neměl život snadný. Z kádrových důvodů mu nebylo umožněno studovat, a navíc sám nebyl nijak studijní typ, nad nímž by se nějaký úředník ustrnul. Živil se jako dělník v roztočivých zaměstnáních — v tiskárně, v muzeu, na jatkách atd. Byl přelétavý a vnitřně ne zcela spokojený.

Přes tyto existenční obtíže však nepřestával doma tvořit. Ze svých pražských let mu vděčím za krásnou vazbu samizdatového vydání povídek. Vázat knihy uměl bezvadně. Když jsem pak byl už farářem v Horních Dubenkách, sehnal jsem jemu a jeho rodině bydlení ve vedlejší vesnici, v Jihlávce. Dva nebo tři roky tam Michal bydlel, pracoval v kravíně, ale nepřestával malovat, vytvářet koláže, fotografovat. Na faře v Horních Dubenkách dodnes visí jeho obraz dubeneckého kostela. Většinu života pak prožil v Oslavičce u Velkého Meziříčí. Se ženou Pavlínou vchovali tři děti — Johanku, Filipa a Daniele.

Michal skončil smutně. Rozvedl se, po rozvodu hodně pil a zemřel v šedesáti letech v podstatě tragicky — na následky zranění hlavy.

Michal Dus si za svého života pečlivě střežil dvojí identitu — byl evangelík a byl disident. Evangelík byl rodem, vždyť oba jeho dědečkové i tatínek byli faráři, v církvi se pohyboval jako ryba ve vodě. Velice ctěl svého tatínka, Jana Zeno Dusa, někdy až nekriticky, což nebývá obvyklé. Tatínkovo jméno, tedy jméno známého chartisty, mu otevíralo dveře v disidentském prostředí. Michal si považoval kontakty s mnoha známými lidmi, a nakonec prohlášení Charty 77 i s Pavlínou sami podepsali, a vydali se tak všanc.

Michalova láska k církvi i disidentskému prostředí se pak odrážela v jeho fotografiích. Fotil tam, kde zrovna byl. Ze svých fotografií míval upřímnou radost. Když se mu podařilo na Hrádečku vyfotit Václava Havla v pantoflích, zvedlo mu to sebevědomí. Nešlo mu prvořadě o portréty tváří, spíše o zachycení celé postavy, resp. celých postav,

Ze slavnostní vernisáže fotografií Michaela Duse

soustředil se na postoj či typické gesto. Traduje se výrok Mileny Šimsovové, že „na fotografiích Michaela Dusa spolu lidé hovoří“. Mám za to, že tím nemyslela jen fotografie skupinové, ale právě že postoje a gesta, nakloněná k druhému člověku, k bližním.

Na svatbě Zdeňka a Ruth Šormových chtěl Michal udělat fotografii všech svatebčanů a na louce si chystal na stativu fotoaparát k samospoušti. My na druhé straně louky jsme se však domluvili, že jakmile Michal spustí samospoušť a rozběhne se, aby se k nám připojil, rozběhneme se také a poběžíme proti němu. Vznikla tak velice originální svatební fotografie, která dokládá, že Michal to v životě opravdu neměl jednoduché.

Na závěr bych rád zmínil historku, která Michala pěkně vystihuje. Jednou jsme v Dubenkách na farním dvoře dělali oheň a opékali buřty. Nebylo jich mnoho, pro každého jeden. Michal si nevšiml, že se k němu zezadu připlížila naše Betyna, extrémně žravá fena, a než se nadál, ukousla mu z klacku kus buřtu. Michala popadl vztek a praštil Betynu pěstí do hlavy. V následujících chvílích mu ovšem začalo být líto, že

uhodil němou tvář, sundal zbytek buřtu z klacku, Betyně ho hodil a po hlavě ji pěkně pohladil. Takový, si myslím, Michal Dus byl. Celý život zápasil o existenční jistoty, ale když na to přišlo, dokázal se celý rozdat, úplně všem.

Jsem rád, že aspoň po smrti Michal dochází uznání. Jsem rád, že jeho negativy opatruje paní Petra Pichlová z Moravského zemského muzea, jsem rád, že občanské sdružení Krajinou přílivu uspořádalo jeho výstavu v libeňské synagoze, jsem rád, že sbor Brno I umožnil jeho výstavu v Brně.

Štěpán Hájek ■

Výstava je kurátorským výběrem z digitalizované části archivu, o který pečuje ODKAZ (Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření Moravského zemského muzea). Vybírat fotografie na poměrně rozsáhlou výstavu bez autora, z hrubého materiálu, kde nejsou ani naznačeny preference, je poměrně obtížný úkol. Naštěstí jsme měli k dispozici ještě další digitalizovaný materiál od autorových synů. Díky němu jsme získali představu, jak asi Michael o fotografii přemýšlel. V průběhu práce jsme se tak snažili postupovat ve shodě s autorem.

Michael Dus příliš nevystavoval ani jinak fotografie nepublikoval — měl drobnou výstavu v kavárně Řehoř Samsa (2006), pár fotografií bylo na výstavě o Chartě 77 (Charta story, 2017) a před rokem uspořádala galerie Tympanon v Třebíči malou retrospektivu (Michael Dus Fotografie, 2023). Texty, které reflektují Dusovu fotografickou tvorbu, akcentují téma několika známých fotografií — disent, kontrakulturu, underground. Vedle toho také zmiňují autorovu oblibu v experimentování, fotografování přístroji vlastní konstrukce, dírkovými komorami.

Dus fotografuje lidi, které potkává, „na přímo“, nesnaží se o získání fotografie skrze jakékoli triky — prostě nijak netlačí na pilu. Jistou výjimkou jsou dvojexpozice — cosi na hraně mezi formálním experimentem a chybou, špatným posuvem filmu v aparátu nebo omylem znovu založeným exponovaným filmem.

Dusa zajímali převážně lidé — šlo o evangelické a chartistické kruhy, ale také o lidi, které náhodou potkal, třeba o kolegy v práci.

Značný prostor zaujímají sváteční okamžiky, oslavy, setkání, ale vedle toho jeho pohled poutaly i všední momenty a krajina.

Dus vytvářel dokument, při jehož tvorbě neopustil svůj žitý osobní prostor, nesnažil se jako mnohý dokumentarista proniknout do nějaké komunity, nejezdil za inspirací na cesty. Zůstával mezi svými. Jeho téma nebylo vně, ale bylo integrální součástí autorova života. Všechna autorova dílčí témata mají úběžník v metatématu, které se prolíná s jeho bytím.

David Kumermann a Simeon Hudec ■

Jarmark a díkčinění se skauty a Ovečkou

3. listopadu před bohoslužbami zní kostelem zkouška písní ze Svítá v podání skautů ze 70. oddílu. V zadní části kostela se mezitím plní stoly rukodělnými výrobky, které přibývají i v průběhu bohoslužeb, jimiž tradičně děkujeme za úrodu. Kostel je plný do poslední lavice. Opět nás navštívili klienti Chráněného bydlení Ovečka, kteří vyrobili barevná mýdla a podělili se s námi o zážitky, jež jim umožnil výtěžek z loňského jarmarku (bylo to úctyhodných 30 tisíc korun).

Šest plných stolů, které již v sobotu dopoledne přichystaly sestry z křesťanské služby, dává tušit, že ve sboru máme spoustu šikovných sester a bratrů: veselá autorská keramika značky KACHNA láká nejedno oko, v obležení je i letos stůl s oblečením značky ELZA, rychle mizí domácí likéry, medy nám všem známých včelařů, domácí pečivo k nedělní kávě, marmelády, pesta, sušené bylinky, ovoce a houby, vyšívaná přání, levandule ze Slovinska... To je radosti. Letos poputuje výtěžek ve výši 39 464 Kč na nákup zařízení do kuchyně v novém domě na Šmejkalově 12 v Brně-Žabovřeskách.

DĚKUJEME a těšíme se zase za rok!

Kateřina Stará ■

Máš strach?

Konfiweekend byl pro mě skvělou příležitostí, jak se lépe poznat s ostatními a zároveň si uvědomit, že překonávání strachu může být nejen těžké, ale i zábavné. Nejvíc mě bavily týmové úkoly venku, při kterých jsme se museli vzájemně podporovat. Díky nim jsem si uvědomil, jak důležitá je spolupráce a důvěra. Večerní program plný her nám pak dodal energii a spoustu smíchu, což bylo po náročném dni perfektní zakončení. Oceňuji i sebeobranný workshop, který byl praktický a ukázal, jak reagovat v nepříjemných situacích. Nejvíc mě ale nadchla dílna natáčení s kamerou — rád tvořím, a díky dílně jsem se naučil něco nového.

Pokud bych měl něco změnit, asi bych navrhl zůstat na jednom místě přes noc. Přesun byl trochu náročný a myslím, že bychom mohli mít víc prostoru na odpočinek. Celkově to byl ale víkend plný skvělých zážitků, který mi dal odvahu zkusit nové věci a posunout své hranice.

Michael Müller ■

Konfirmandi Brněnského seniorátu

Hudební nešpory: Ohlédnutí za 21 lety tradice

Hudební nešpory se za 21 let svého konání staly významnou součástí kulturního života nejen našeho sboru, ale i široké veřejnosti. Od svého počátku v roce 2003 přinášely duchovní povzbuzení i hudební zážitky různých žánrů. Po tomto dlouhém období však staršovstvo sboru rozhodlo, že příští rok se nešpory konat nebudou. Tento krok nebyl snadný, ale organizační náročnost a nejistá návštěvnost vedly k rozhodnutí si od této tradice dočasně odpočinout. Rádi bychom se nyní ohlédli za tím, co hudební nešpory přinesly, a poděkovali všem, kdo se na nich podíleli.

Nešpory pořádal náš sbor ve spolupráci s Farním sborem ČCE v Husovicích. Tradičně zahrnovaly šest koncertů ročně: tři na jaře (duben—červen) a tři na podzim (říjen—prosinec). Významnou součástí byla duchovní promluva, kterou v průběhu let posloužili faráři Štěpán Hájek, Jiří Gruber, Olga Tydlitátová, Jana Hofmanová, Iva Květonová a Ondřej Macek. Červnové koncerty se staly součástí Brněnského varhanního festivalu pod vedením paní profesorky Hany Bartošové, který k nám přivedl světově proslulé varhanice a varhaníky (koncert v rámci Brněnského varhanního festivalu proběhne v Červeném kostele ve stejnou dobu i příští rok).

První dekádu nešporů organizačně zajišťovala sestra Lydie Pospíšilová. Následně převzala na rok štafetu husovická mládež, poté několik let Jiří Dvořáček a poslední tři ročníky připravovala Hanka Kovaříková. Samotný průběh koncertů, včetně tradičního pohoštění pro účinkující, zajišťovali dobrovolníci z našeho i husovického sboru. Část administrativní a produkční zátěže ovšem zůstala na sborové kanceláři a na farářích našeho sboru.

Hudební nešpory byly po většinu své historie podporovány dotacemi od města Brna a Jihomoravského kraje, což nám umožnilo udržet vysokou kvalitu koncertů. Dobrovolné vstoupné bylo věnováno na různé

Hudební nešpory s Dušanem Vitázkem a Kristýnou Daňhelovou

dobročinné účely — podpořili jsme například střediska Diakonie ČCE v Brně, Kloboukách u Brna, Myslibořicích a Svitavách, Hospic sv. Alžběty, Naději v Brně, Handicap klub Brno, sdružení Labyrint, Arcidiecézní charitu v Praze, Městský domácí hospic, školu Filipku i Evangelickou akademii. Celkově se za 21 let vybralo a odeslalo na pomoc potřebným úctyhodných 909 578 Kč.

Hudební nešpory obohatily Červený kostel vystoupeními rozmanitých interpretů — od místních pěveckých sborů až po profesionální soubory. Zpočátku se koncerty soustředily na vážnou hudbu, ale v posledních letech se program rozšířil o různé hudební styly, aby oslovil širší publikum.

Chtěli bychom upřímně poděkovat všem, kdo se v průběhu let na organizaci a průběhu hudebních nešpor podíleli, ať už přímo či svou účastí a podporou. Tento projekt by nebyl možný bez obětavosti a nasazení mnoha lidí. I když příští rok hudební nešpory neproběhnou, není vyloučeno, že se k nim v budoucnu vrátíme. Pokud by se našel někdo, kdo by byl ochoten převzít kompletní organizaci, rádi s ním navážeme spolupráci.

ChatGPT nakrmil Kuba Marek ■

MARTIN LUTHER

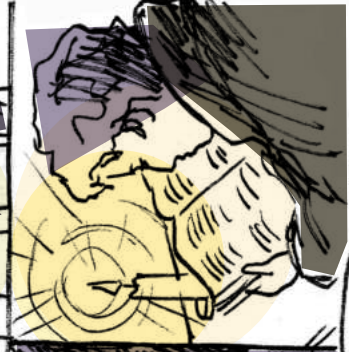
10.11.1483 - 18.2.1546

NĚMECKO 16. ST.

MOJE TEST!
JE BOŽSKÝM
HEJŠKÝM
SVAŤEKÝM
VYŠŤEKEM!

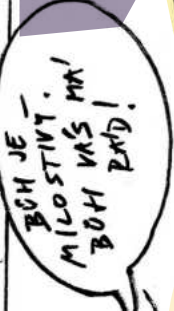
ZACHRAŇTE
SVŮU DŮŠI,
KUPTE SI
ODPUSTKY!

MATĚME!
NĚMŤE SE.
TRĚCTI SI
BIBLI!

SEMŤIK
HEJŠKÝ!
BOH
ME
ODPUŠT
ODPUŠT!

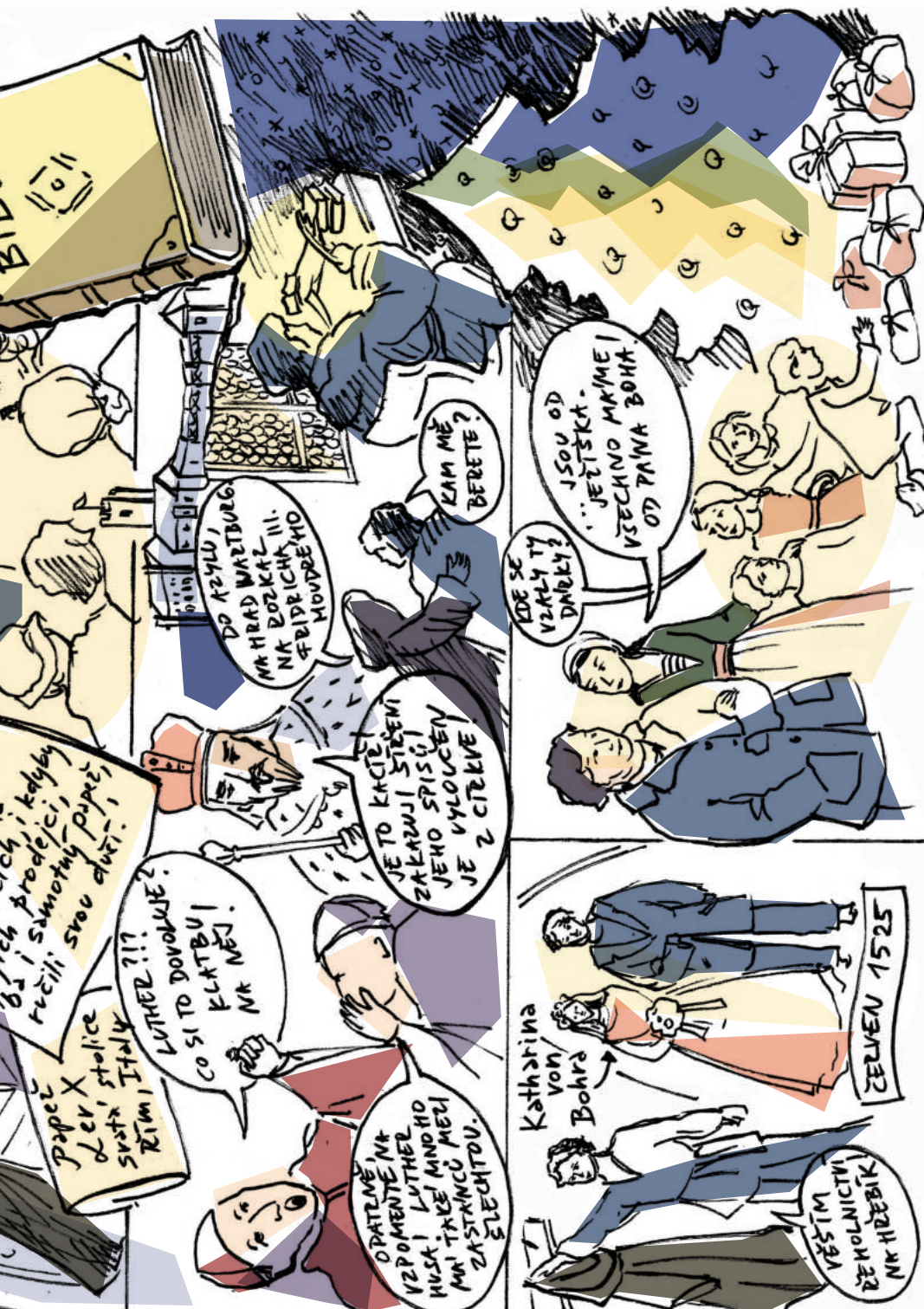
BOH JE -
MILŮŠTIVÝ!
BOH VÁS MA!
BOH ZMĚ!
BIBLE

- o německý teolog,
- o kněz, univerzitní profesor, kazatel
- o církevní reformátor, zakladatel protestantismu
- o překladač Bible do němčiny

WITTENBERG 31.10.1517

95 tezí proti odpuštění činite pokání (1517)
(ve městě stávek svoji spásu na odpuštění)

Papež X
Lev, stolic
svatá, Italk
Řím, Italij
Papež X
Lev, stolic
svatá, Italk
Řím, Italij

...ch, i kdyby
ch prodeci,
i samotný pape
řecili svou d
řecili svou d

LUTHER?!?
CO SI TO DOVOLKJE?
KLATBU!
NA NĚJ.

DO AZYLU,
NA HRAD WARTBURG
NA HRAD DOZKAZ III.
NA DOZKAZ III.
FRIDRICH HO
HOUDRE HO

JE TO KACIE
JE TO KACIE
ZAKAZUJI STRĚM
JEHO SPISU
JEHO VYLOUCEN
JE Z CÍRKVE

OPATRNĚ NA
VZPOMENTĚ NA
HUSA! LUTHER HO
MŮJ TRĚMČU MĚJ
ZASTANČU MĚJ
ZASTANČU MĚJ
ZASTANČU MĚJ

KAM MĚ
BERETE?

IDE SE
VZALY TY
DANKY?

JSU OD
JESTSKA -
VSECHNO MÁME!
OD PANA BOHA.

Katharina
vom
Bohr
ZELVEN 1525

VĚŠTÍM
ŘEHOLNICTVÍ
NA HRĚBÍK

Martin Luther

Martin Luther žil v Německu v 16. století. Byla to doba, kdy se lidé hodně báli moru. Nemoci, která se nečekaně objevovala a na kterou umíraly třeba i celé vesnice. Také si v té době mnozí představovali Pána Boha jako přísného soudce, který nám po smrti spočítá všechno, co jsme v životě udělali špatně. A potom nás v horším případě pošle do pekla.

Někteří faráři strach lidí ještě zvětšovali. Na náměstí zapalovali ohně a barvitě u nich líčili, jak lidé po smrti trpí. A zároveň nabízeli, že když lidé církvi dají dost peněz, že si mohou nebe předplatit.

Z takového strachu se Martin stal ve Wittenbergu mnichem. Rozdal všechny své věci a vstoupil do kláštera, kde se skoro pořád postil (nic nejedl), téměř nespal a jen se modlil. Občas k tomu dokonce přidal i to, že si sám bičoval záda. Měl pocit, že už i jen za špatnou myšlenku nebo křivý pohled na někoho jiného ho Pán Bůh odsoudí do pekla. A zároveň věřil, že když na sebe bude dost přísný, že by mu Pán Bůh mohl alespoň něco odpustit.

Pak mu ovšem jeden jeho přítel, který se na ztrápeného Martina už nemohl dívat, dal do ruky Bibli. Luther se do ní pořádně začel a najednou začal zjišťovat, že Pán Bůh je podle ní úplně jiný, než jakého ho líčí mnozí faráři. Že mu na lidech záleží a že si to nemusejí ničím zasloužit, že je prostě má rád a odpustí jim cokoli, když o to budou stát.

31. října 1517 už to Luther nevydržel a rozhodl se o svém objevu říci co nejvíce lidem. Přitloukl na dveře wittenberského kostela 95 vět, ve kterých vysvětloval, k čemu došel.

Mnohým otevřel svými kázáními a knihami oči. Dokonce přeložil z hebrejštiny a řečtiny do němčiny celou Bibli, aby si lidé sami mohli ověřit, co se v ní opravdu píše. A i když jeden výtisk stál jako celé tele, lidé skutečně začali Bibli kupovat a číst.

Luther také vystoupil z kláštera. O pár let později se i oženil s Kateřinou von Bora a narodilo se jim šest dětí. Podle něj se Pánu Bohu mnohem víc líbí, když se staráme o své milé: partnery, děti nebo staré

rodiče, než neustálé modlitby a bičování. Mnohým lidem to, co Luther učil, pomohlo v jejich vztahu s Bohem, ale pro jiné se stal kacířem, rouhačem, který zničil dílo, jež církev tisíc let budovala.

Martin Luther nikdy nechtěl založit vlastní církev a už vůbec si nepředstavoval, že by se křesťané měli označovat jeho jménem. V 16. století však došlo k jednomu z velkých rozdělení křesťanů a žáci Martina Luthera si založili vlastní společenstva. Červený kostel si postavili právě tzv. luteráni.

Martin Luther také vymyslel, že na Vánoce dává dárky Ježíšek. Chtěl, abychom si už jako děti uvědomovali, že všechno máme od Pána Boha a Ježíš je jeho největší dar pro nás.

Ondřej Macek ■

Noc na Egy

Ulice Filipínského se už dávno halí do tmy, vysokým lešením podél oprýskaných stěn školy však proniká ostré světlo. Tady se nespí. Dveře jsou zamčené, obcházím tedy budovu a usilovně klepu na okno. Uvnitř je rušno a smích, trvá to dlouho, než mě někdo vůbec zaznamená a rozběhne se mi odemknout.

V jídelně školy je teplo a z kuchyně se line vůně perníku. Studenti tvoří malé hloučky kolem stolů, válí těsto, vykrajují rozmanité tvary a pečlivě je skládají na plechy. V kuchyni už jede trouba naplno a vedle ní se vrší krabice čerstvě upečených perníčků. Vezmu jeden do ruky — je tmavý, trochu se spálil... A vida, uvědomím si pobaveně, zrovna kostel!

„Dneska tu přespáváme. Pečeme na veletrh středních škol, který se bude konat teď v pátek a v sobotu, 29. a 30. listopadu. Chceme na ty perníčky napsat polevou Egy,“ vysvětlují studenti zvesela. „Budeme tam mít stánek, budem prezentovat naši školu. Egy je super škola se super kolektivem. Chcem všem říct, ať nechodí na Mojmirák nebo na

MLÁDEŽ

Bigy, ale ať jdou sem.“ Všichni se zasmějeme, ale studenti pak zvažují a začínou postupně, jeden po druhém — a občas jeden přes druhého — vysvětlovat:

„Je tady skvělý styl učení. Na základce mě to vůbec nebavilo, ale Ege mě změnilo v tom, že mě učení baví a mluvím o něm hodně i doma.“

„Nemusíme se furt drtit jako na ostatních gymplech, učíme se spíš myslet.“

„Je tady výborná angličtina.“ „Škola je starší a opravuje se, není to supermoderně vybavená budova — ale jsou tu skvělí učitelé, což je rozhodně důležitější, než jak ta škola vypadá.“ „Nevadí mi, že jsme letos ještě na Filipce. Naopak, líbí se mi komunita kolem Filipky, vidím, jak je rozmanitá, přátelská, jak se tady všichni respektují.“

Po prvotních dojmech zabrousíme během večera na téma koncepce školy. „Máme jiný koncept učení, než je na klasických středních školách. Máme asi šestitýdenní cykly, tzv. etapy, na jejichž konci je zkouškové. Pro nás to znamená, že během pěti týdnů nepíšeme testy a do školy chodíme v klidu, s dobrým pocitem... No a pak přichází závěrečný týden, který je... děsný,“ rozesměje se studentka, která se mi

Pečení perníčků na prvním Evangelickém gymnáziu

snaží vše dopodrobna vysvětlit. „Píšeme testy, odevzdáváme eseje, máme zkoušky a různá kolokvia. Dobré je, že si člověk musí vybudovat schopnosti time-managementu, pomalu si zvykáme na to, jak to bude u maturity a pak na vysoké škole. Myslím, že je to něco, co je teď sice těžké, ale hodně užitečné. Naučit se pracovat s časem a s odevzdáváním čehokoliv do určitých termínů — to se bude hodit jak do práce, tak do osobního života. Těžké to bude vždycky, ale věřím, že to bude čím dál tím lepší.“

„Na druhou stranu je super,“ doplňuje další studentka, „že tady neexistují přepadovky, žádné nervování typu ‚teď si zavřete sešity, budeme psát diktát...‘ Je to tady celkově stresfree.“

„A co přírodní vědy?“ zajímá mě. „Těm se tu vůbec nevěnuje pozornost?“

„Ale věnuje, v téhle fázi vlastně docela intenzivně, jsou totiž zhuštěné do prvních dvou ročníků. Ale je pravda, že gymnázium je opravdu humanitní, od třetího nám většina přírodovědných předmětů odpadne. Takže pokud chce někdo studovat medicínu, Ege asi není úplně nejlepší volba. Zato budeme mít soustavu seminářů z humanitních oborů, takže se budeme moct nějakým směrem specializovat. A to je skvělé. Navíc je tady třeba výborná matematika. Na základce mě matika nikdy nepřítahovala, a teď se těším vyloženě na každou hodinu — a to mám dokonce diagnostikovanou dyskalkulii,“ směje se studentka.

A udělali by studenti něco jinak, kdyby sami zakládali gymnázium? „Jo, lepší obědy!“ vykřikují rozjařeně. „Chtělo by to větší třídu, lepší skříňky, gauč na chodbě... prostě rychleji opravit tu Opletalku.“ Všichni chápou, že tohle jsou věci, které se týkají formy, a ne obsahu a které lze navíc jen těžko ovlivnit. „Pro nás je někdy náročné to,“ zamýšlí se někteří hlouběji, „že výuka je koncipovaná v blocích — nemáme chemii dvakrát týdně, ale máme dvouhodinový blok. Tohle je úplně jiné než na základce, takže si na to teprve zvykáme.“

Pro studenty jsou očividně zcela zásadní vztahy se spolužáky. „Těšíme se na společné zážitky — měli jsme adapták, teď máme přespávačku s pečením na veletrh, pojedeme na výlety, půjdeme společně do tanečních, na běžky, chystáme se na různé dobrovolnické projekty,

chceme dělat charitu.“ „Jako třída jsme si krásně sedli,“ dodává jiný student, „není tady žádný shame nebo šikana. Na základce jsem šikanu sám zažil, takže vím, o čem mluvím — a jsem strašně rád, že jsem teď tady.“

„A čím to podle vás je?“ ptám se do pléna. „Zázrak,“ pronese pohlasem tichá studentka a pokrčí rameny.

Vyučující Alžběta Macková a Vendula Soběslavská se ve svých odpovědích na mé otázky drží daleko více při zemi, o žádných zázracích řeč nejde. „Tady se dneska sešla taková skvadra nadšenců,“ mírní Alžběta můj údiv nad jednohlasnou chválou ze strany studentů. „Máme tu různé osobnosti — někomu chybí přehlednost a jasnější struktura, někomu chybí známky, vnější motivace, někomu připadá náročné učit se po pěti týdnech na zkouškové a je z toho unavený, někomu vadí, že začínáme v devět a má potom kratší odpoledne. Celkově se ale zdá, že studenti jsou opravdu spokojení — jen někoho prostě zaskočilo, že Egy je opravdu takové, jak se prezentovalo.“

„Ano, mám to tady ráda,“ příkyvuje Vendula. „Mně se k těm děckám ráno opravdu pěkně vstává, cítím se tu dobře. Zároveň ale vím, že všechno je teprve proces, nemůžeme zatím říct, co všechno to přinese. Rozhodně nabízíme kvalitní všeobecné vzdělání. Snažíme se, aby studenti chápali, že čas strávený ve škole je strávený smysluplně. Vedeme je k samostatnosti a schopnosti organizace vlastního času. A navíc se snažíme vytvářet společenství.“

A jak se na Egy učí Alžbětě? „Musím říct, že je to náročnější než na Filipce. Studentů je ve třídě víc, ale hlavně — děti z Filipky jsou navyklé na některé moc důležité věci, jako je například aktivně se podílet na hodinách, investovat do nich vlastní energii, spolupracovat, pracovat ve skupině. To naši studenti zatím moc neumí. Ale mám pocit, že za ty tři měsíce udělali všichni veliký pokrok. To, že je tady dobré klima, je rozhodně pravda — vnímám, že studenti oceňují vstřícné vztahy, které mezi sebou mají, a taky vztahy s učiteli, kteří jsou jim ve vzdělávání skutečně nápomocní.“

Alžběta vyučuje náboženství a etiku. Na závěr se tedy ptám, do jaké

míry křesťanství vstupuje do výuky na Egy. „Tady je taková směska studentů — věřící i nevěřící, evangelíci, katolíci... Řekla bych, že spojující pro všechny je otevřenost. Máme čtyřikrát do roka bohoslužby, to je taková konstanta, a pak máme hodinu týdně náboženské výchovy. Tam se zatím bavíme o sakrálních prostorech a rituálech, které do nich patří. Bavíme se o tom, co pro každého z nich víra znamená, proč lidé vůbec chodí do kostelů, proč se shromažďují. Jsme na začátku. Už teď mě ale těší, že názory studentů na víru nejsou černobílé.“

Studenti se pomalu vrací k práci, někdo pustil hudbu, jiní jdou nakupovat občerstvení — čeká je společná noc, kterou rozhodně nehodlají prospat. Tuhle zábavu už by neměla kazit pozornost médií, říkám si. Sbírám věci, loučím se a odcházím. Domů jdu s pocitem, že tady se děje něco krásného. „Zázrak,“ vybavím si.

Lucie Férová ■

Na školkách je vždycky dobře

Jedna z nejděčnějších oblastí, ve kterých se člověk může zapojit do života v naší církvi, je rozhodně práce s mládeží. Nerad bych mluvil za všechny bratry a sestry se zkušenostmi v tomto odvětví. Ale mohu nastínit svůj pohled a nabídnout jemný vhled pod pokličku mládeže Brněnského seniorátu.

Minulé dva roky jsem plnil roli předsedy Seniorátního odboru mládeže (SOM) a dva roky předtím zastával místopředsednickou funkci. Z takových titulů si mezi mládeží děláme spíše legraci, také pro odlehčení faktu, že člověk opravdu nese menší břímě, a především zodpovědnost k mládeži v celém seniorátu. V našem seniorátu však máme to štěstí, že jsme pokračovatelé dlouholetého odkazu neseného a opečovávaného generacemi před námi. Nestavíme na zelené louce, ale na pevných základech, o kterých mohou dříve narozené sestry a bratři hrdě vykládat. Přináší to ale jistý tlak — dostát tomuto odkazu!

Mládežnickí funkcionáři s Ivou Květonovou. Autor článku je zcela vpravo.

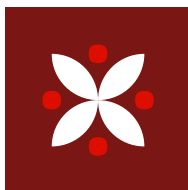
Do SOMu jsem vstupoval v období covidové krize. V období, kdy jsme se mohli potkat často pouze skrze obrazovku a kameru. Období, kdy skupiny založené na setkávání byly v ohrožení. Naše mládež se tomu ale postavila čelem. Ukázala se silná sounáležitost a houževnatost mladých evangelíků. Bylo nám spolu dobře. I on-line. Začal jsem si uvědomovat, že v SOMu upotřebím vše, co jsem se v životě naučil, a mohu rozdávat, co jsem dostal. Všechny hřivny, které mi byly dány, jsem s radostí investoval do práce s mládeží, a ještě více jsem dostával zpátky. Každé on-line bohoslužby, každý on-line rozhovor, každé on-line setkání mi dodávalo sílu zvládnout tyto náročné časy. Dnes si moc dobře uvědomuji, jak moc důležité bylo vytvářet on-line prostor pro mladé lidi z církve a jak neméně důležité to bylo pro mě.

Situace se konečně uvolnila a my jsme mohli zase vesele vyjíždět do všech koutů našeho seniorátu na školky a jiné akce. Ale podstata naší práce se nijak nezměnila. Stále člověk dával, co měl, a těšil se z výsledku. Kontakt s lidmi měl ale najednou nový význam. Všechno bylo mnohem opravdovější, kontaktnější, emocionálnější. Dokázal jsem si více vážit nesamozřejmostí, se kterými jsem se v církvi setkal. Kamkoliv

mládež přijela, setkala se s otevřenou náručí místního sboru, ochotou jednotlivců, laskavostí vytižených farářů a všudypřítomnou láskou bližních lidí a Pána Boha. Fáze chystání velkých akcí byla vždy náročná. Nikdy jsem nebyl v klidu, nikdy jsem si nebyl jistý úspěchem. Velkou část příprav mě provázal stres a negativní emoce jsem přenášel i na bezprostřední okolí. Ale nakonec to vždycky všechno dobře dopadlo, všechnen ten stres a práce navíc stála za to. Uvědomíte si, že člověk není nikdy sám, je obklopen schopnými lidmi, zapálenými a motivovanými vytvářet společnou věc. Možná překvapí, že moje nejoblíbenější část školky jsou nedělní bohoslužby. Jednak je člověk konečně v klidu a už ho nic velkého nečeká, ale hlavně se na jednom místě a v jeden čas všechno potká. Kostel plný mládežníků, místní sbor, všichni dobrovolníci, kteří se podíleli na přípravách, místní členové, kteří nám připravili jídlo a pomohli se vším možným, místní farář/ka, hudba, večere Páně, sounáležitost, hloubka kázání. Během bohoslužeb na mě pak padá milá povinnost ujmout se ohlášek za mládež. Pokaždé mám ale problém se nerozbrečet dojetím. Rád bych všem vyjádřil, jak moc si vážím jejich přítomnosti, jejich ochoty a dobroty. Slova jsou ale málo. Kostel i já jsme plní emocí, chce to ven.

Co jsem si odvážel opravdu z každé školky, byl vděk a naděje. Naděje, že jsou na světě dobří lidé. Naděje, že má cenu být tu pro ostatní a nestát stranou. Na mládeži je dobré, jak moc heterogenní prostředí to je. Každý si zde najde místo, každý zde upotřebí své dovednosti. Kdo chce, může stát na okraji, kdo chce, může být středem dění. Zároveň vždy a všude vládne pokora, vděk, dobrá nálada, vtip, a především láska.

Matěj Příkryl ■

Otevření Ovečky

Máme za sebou velmi radostnou událost — otevření nového domu pro klienty Chráněného bydlení Ovečka a přestěhování klientů a sociálních pracovníků do nových prostor. Jsme moc rádi, že jsme se s mnohými z vás mohli setkat a prohodit pár slov při slavnostním otevření. Velmi si vážíme finanční podpory, která se k nám z obou sborů dostala a kterou jsme využili nebo ještě využijeme na rekonstrukci a vybavení pokojů, kanceláře a společenských místností. Pokud jste otevření nestihli, nezoufejte. Plánujeme na příští rok více příležitostí, kdy se budete moci přijít za námi podívat.

Do konce roku nás čeká ještě několik akcí. Klientky v Chráněném bydlení Nosislav se zapojily do tzv. Adventního kalendáře — to jeden adventní den rozsvítí a vyzdobí svá okna a pozvou kolemjdoucí na perníčky a punč. V Letovicích plánují již tradičně prodej clientských výrobků na adventním jarmarku na náměstí. Pro všechny klienty napříč službami chystáme vánoční dárky. A to s pomocí spolupracujících sborů nebo spřátelených organizací. Tuto pomoc nebereme vůbec samozřejmě a jsme za ni moc rádi. Pro mnohé klienty je to jediný dárek, který na Vánoce dostanou.

Přejeme vám všem pozeňnanou dobu adventní a krásné Vánoce!

Magdaléna Šrubařová ■

Pásková ceremonie při otevírání Ovečky

Má cesta k evangelíkům

Od října působí v Brněnském seniorátu seniorátní farářka Tereza Halasová. A protože ze sboru Brno II postupně odcházejí oba faráři, bývá často i na kazatelně Blahoslavova domu. Mohli jste slyšet její bohoslužby, vedla biblické hodiny pro děti a bude se s námi setkávat i při dalších příležitostech. Došla možnost sama sebe představit pro časopis Setkávání.

Nevyrostla jsem v evangelické církvi, ale nějaké povědomí jsem o Bohu i o církvi (tedy katolické) měla.

Když jsme byli s bráchou malí, táta nám občas večer čítával příběhy z dětské ilustrované Bible. Fascinoval mě příběh proroka Eliáše a jeho demonstrace Boží moci v zápase s Baalovými proroky, stejně jako příběh, kdy se Eliáš stává nástupcem Eliášovým a obrázek nebeských ohnivých vozů. Biblické příběhy jsem měla moc ráda a díky obrázkům mi mnohé uvízly v paměti.

Nevím, jestli lze mluvit v mém dětském katolickém období o nějakém společenství či víře. Určitá snaha ze strany táty určitě byla, ale mamka ho v tom moc nepodporovala. Vybavuji si třeba hodiny nějakého náboženství, přísnou katechetku nebo ten pocit, když jsem se jako dítě dopustila svatokrádeže a přišlo se na to. Tehdy jsem využila příležitosti a na jednom jediném táboře, na kterém jsem kdy byla, jsem si šla sama od sebe pro eucharistii bez řádného prvního svatého přijímání a řádné zpovědi. To byl pro mě tehdy celkem velký průšvih, jehož podstatu jsem ale jako dítě nechápala... Můj celkový dojem z víry mého dětství je ale jinak spíše mlhavý.

Boha jsem důkladněji začala hledat až na střední škole a mé první kroky vedly samozřejmě do katolického kostela. Chodila jsem tam sama od sebe poctivě tři roky, prošla biřmováním a Boha opravdově hledala, ale při tom všem považuji za poněkud zarážející, jak daleko jsem měla ke skutečně pevné víře.

Tereza Halasová v Blahoslavově domě

Možná to bylo ne zcela funkčním společenstvím mládeže kolem toho kostela, ale když jsem se na vysoké škole setkala se Studenty pro Krista, a to tak, že jsem zašla na film *Ježíš*, který v rámci svého misijního působení mezi studenty promítali, nebylo vůbec těžké, aby mě někteří horlivější přívrženci přesvědčili o tom, že katolická církev učí všechno špatně, že ona sama je strašlivě zkažená a že jsem ani já sama vlastně do té doby Boha skutečně vůbec neznala.

Z jistého úhlu pohledu však měli pravdu, z druhé strany ovšem vůbec.

U Studentů pro Krista jsem se začala seznamovat s misijně aktivním evangelikálním prostředím skrze učednické skupinky či biblické a modlitební domácí skupinky. Tyto paracírkevní organizace nekřtí a nevysluhují večeri Páně, ale snaží se, ne vždy úspěšně, integrovat konvertity do místních evangelikálních církví. Navštívila jsem jich vícero s tím, že bych měla zakotvit tam, kde mi bude dobře, kam třeba chodí i ostatní ze skupinek a kde to bude nejlépe odpovídat mé spiritualitě.

Takhle tedy začalo mé seznamování se s plejádou menších křesťanských církví evangelikálního a postupně i letničního, charismatického a neocharismatického stříhu. V těch nejradikálnějších společenstvích mi zase bylo vysvětleno, co všechno dělají evangelikální společenství a Studenti pro Krista špatně. Mluvili s fascinující jistotou, takže se zdálo, že právě oni disponují tou nejspolehlivější kotvou pro život, a mají na to dokonce patent od Ducha svatého.

Na šest let jsem pak patřila do Církve Křesťanská společenství, nicméně do větve, která se od této církve oddělila kvůli možné ztrátě horlivosti a registrovala se v roce 2012 jako Církev víry.

Studium nejen teologie

Studovat Evangelickou teologickou fakultu jsem začala až na podnět mého manžela, který, ač také konvertita, jako varhaník a výpomocný kazatel už prostředí evangelické církve na rozdíl ode mne poměrně dobře znal.

Vnímala jsem to jako skok do úplně jiného světa. Jelikož jsem byla ze svých dosavadních křesťanských zkušeností spíše vyčerpaná, moc jsem se neprojevovala, o to více však naslouchala a snažila se doplnit si ten dějinný obraz církve, který mi dosud v mých praktických zkušenostech chyběl.

Při studiu na ETF jsem se dále na Katedře religionistiky začala věnovat novým náboženským hnutím. Na toto téma jsem se soustředila při terénním výzkumu a výsledky shrnula ve své disertační práci *Dynamika vývoje českého charismatického a neocharismatického hnutí: Religionistická reflexe vztahu etablovaných denominací a obnovných hnutí*.

K práci mě vedlo i to, že se mi církev jevila jako těžce rozdělená na dva proudy: na zavedené tradiční církevní instituce a na misijní tělesa. Oba tyto proudy si běžely samostatně a nejevily zájem jeden o druhý.

Možná to překvapí, ale jsem přesvědčena, že hranice rozdělení církvi směrem k oslovení sekulární společnosti jde i trochu jinde, než se obecně diskutuje v ekumeně, a že zavedené církve a aktivní misijní tělesa jak různých paracírkevních organizací, tak i malých aktivních

SENIORÁT

a evangelizačně schopných křesťanských partiček jsou si mnohdy vzdálenější než katolíci a evangelíci. (Avšak i tento trend se postupně mění, a to s mohutným nástupem vlivu sociálních sítí a využití jejich možností pro evangelizaci na internetu.)

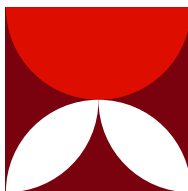
Cesta k farářské práci

Snažila jsem se o porozumění těmto světům, abych sama zjistila, kam vlastně patřím. Protože jsem chtěla sloužit Bohu, toužila jsem i po celkovém porozumění jeho církve ve světě. Po skončení doktorátu a po mateřské jsem se tedy přihlásila na vikariát.

V rozhodujících a klíčových momentech mi velmi pomohl tehdejší branický farář Jaroslav Pechar. Také jeho zásluhou jsem došla až k vikariátu, i když mi byli inspirací i další, kteří mě ve zlomových okamžicích podpořili. Na mé cestě víry stál např. bratr farář Petr Firbas (tehdy) v Horních Počernicích nebo bratr farář Jan Lukáš z Olomouce. Velký dík patří také mému mentorovi, bratru faráři Tomáši Trusinovi za jeho příklad a za laskavé a podnětné vedení během období vikariátu. Ráda vzpomínám i na všechny milé průvodce z období vikariátu a chtěla bych jim vyjádřit svou vděčnost.

Chtěla bych také moc poděkovat za vřelé přijetí v Brněnském seniorátu i za milé společenství v Blahoslavově domě. Děkuji vám všem, že se spolu s vámi mohu podílet na společném slavení a společném sdílení. Je mi s vámi moc hezky.

Tereza Halasová ■

Kudrnatá bojovnice

Vzpomínka na maminku Hedviku Vojtíškovou

Hedvika Vojtíšková přišla na svět v neděli 17. září 1950 v porodnici u Šilhana na Veveří ulici, ten den prý bylo kolem 12 °C a bylo zataženo s vydatnějším deštěm. Narodila se jako prvorozené dítě mamince Hedvice a tatínkovi Karlovi Sobotkovi a spolu s mladší sestrou Dagmar žili v Brně na Lipové ulici.

Dětství trávila v Brně, v létě jezdili na prázdniny za širokou rodinou po celé republice — velmi ráda například vzpomínala na prázdniny na

Hedvika Vojtíšková

statku u tety v Mladějově nebo na rodinné výlety autobusem, kdy dělali společnost tatínkovi, který je řídil. Od dětství byl její život spjatý s brněnskými sbory ČCE.

Učitelé v ní brzy objevili hudební talent, a tak se začala učit hrát na housle a později i zpívat ve sboru. Láska k hudbě ji pak provázela celý život a vedla k ní i své děti Evu a Honzu; v každé etapě svého života byla součástí nějakého pěveckého sboru nebo orchestru. Zpívala v Eliškách, v městském divadle, později v Cantate Domino, hrála v amatérských symfonických orchestrech.

Během studií v Brně navštěvovala všechny možné mládežnické skupiny — zde také poznala svého budoucího muže Pavla, jezdila na Blažkov, na evangelické lesní brigády, plnými doušky si užívala všech možností velkoměsta. Když se pak po svatbě s Pavlem odstěhovali do Humpolce „za Hliníkem“, nenesla to zprvu úplně dobře. Chybělo jí Brno a milovaní rodiče, kterým chtěla být vždy nablízku. Maminka ji však povzbuzovala slovy: „Narodí se ti tam děti, nakonec si to malé město ještě zamiluješ.“ A tak se i stalo. Navíc pro Hedviku nikdy nebylo těžké navazovat kontakty, přátele si získávala svou bezprostředností

a někdy až určitou troufalostí, a tak si v Humpolci s Pavlem brzy našli řadu nových kamarádů. A přátelé z Brna je také rádi navštěvovali — veselé byly třeba různé městské plesy. Děti pak bavilo chodit ráno tajně kolem spících návštěv a pozorovat, jak se pomalu probouzejí.

Ze slibovaných tří let v Humpolci bylo nakonec patnáct, pak se Hedvika s celou rodinou přestěhovala zpátky k rodičům do Brna. Radost z návratu domů však brzy poznamenala těžká nemoc maminky, a tak se ve svých 45 letech Hedvika rozhodla přerušit svou profesní kariéru a věnovat se péči o maminku. Když pak o osm let později dochovala i tatínka, vrátila se zpět do práce. Své pocity a obavy z náročných dní a let, absence „času pro sebe“ v tuto dobu i vlastně obecně příliš nešílela, péči o rodiče, o rodinu, o domácnost vždy brala jako poslání.

S manželem si velmi oblíbili Krkonoše, kde pravidelně každý rok trávili několik týdnů na Pomezích — kromě hor, borůvek a Trautenberka tam jezdili i kvůli přátelům, které si tam našli.

Když před devíti lety odešla do důchodu, věnovala se i nadále hudbě. „Helferti“ byli její velkou radostí, a pokud jí síly stačily, snažila se dále pomáhat i s organizováním koncertů. Postupně však sil ubývalo a zdraví už tolik nesloužilo, a tak Hedvika trávila více času doma a s manželem Pavlem. Říkávala, že se v životě hodně napracovala a navštávala, a tak si teď užívá odpočinku, blízkosti manžela a dostatku spánku. Během výletů často připomínala, co kde zažila, s velkou nostalgií třeba vzpomínala na dobu, kdy hned po ekonomické nástavbě pracovala jako účetní ve Zbrojovce. S manželem občas navštěvovali koncerty a celkově více odpočívali. Velmi ráda se vracela do Humpolce a byla vděčná za každé pozdravení a vzpomínku. Svou rodinu nade vše milovala a stále se zajímala, co její blízcí kdy a kde dělají, někdy až moc často. Těšili ji její malí vnuci, a byť už si s nimi nedokázala úplně hrát, měla Edu a Tědu moc a moc ráda.

A přesto přese všechno se v posledních týdnech, když už byla v nemocnici, dokázala přiznat, že přemýšlí o tom, jestli její život měl nějaký smysl. Měl. A obrovský.

Svou cestu po tomto světě dokončila po 74 letech ve středu 23. října v noci ve spánku...

Jméno Hedvika neměla moc ráda. Už když byla malá, znělo asi docela archaicky a nemoderně. To jméno se překládá jako „vítězná bojovnice“. A ona byla bojovnice. Nestěžovala si. K tomu, co život přinášel, se stavěla čelem. Byť by jí člověk přál, aby věci mohly být ještě jinak. Její rodina a blízcí si ji budou pamatovat jako veselou, někdy trochu tvrdohlavou, velmi společenskou Hedviku s krátkými kudrnatými vlasy, ze kterých byla hlavně v dětství celkem nešťastná, ale hlavně jako člověka se širokým úsměvem a velkým srdcem.

Eva Vojtíšková ■

Nos

Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní...

Římanům 5,8

Trochu divný verš, moc mu nerozumím. Čtu Hesla Jednoty bratrské, vracím se ke starozákonnímu verši; oba dva odkazují na podivnost našeho Boha, který s námi nejedná podle toho, jak si zasloužíme, ale podle své milosti.

Sedím v tramvaji, právě si přede mě sedl nějaký pán. Nevědomky krčím nos, vybavuje se mi dávná dětská hláška: Mami, ten pán smrdí. Nemám tu děti, sedím spořádaně, jen pootevřu okno. Snažím se dál soustředit na verš. Kristus za nás zemřel, když jsme ještě... smrděli. Aha. Neodvrátil se ani nás nevytloučil ze svého krásného světa. Přišel nás pozvat na hostinu a zařídil vstupné i s očištěním, abychom mohli vystoupit.

Náš Bůh je skutečně Divuplný, jeho záměry přehluboké. Děkuji, Pane, za tvé zachraňující rozhodnutí. Odpusť, když krčím nos nad některými tvými dětmi. Díky, že tvé srdce je neskonale širší než můj nos.

Iva Oukropcová ■

Žalm mi nabízí slova

Tentokrát jsme v naší rubrice malinko experimentovali a dovolili si uspořádat setkání naopak. Místo jednoho na dva to byli dva na jednoho! S historikem-medievalistou a absolventem Evangelické teologické fakulty Dušanem Coufalem jsme vedli rozhovor s farářem Martinem Horákem. Martin se se sborem Brno II v době adventní a vánoční loučí. Asi poprvé se v něm ocitl na konci 90. let, když dokončil fakultu a nastoupil k místnímu kazateli Jaroslavu Vítkovi na roční vikariát. Od roku 1998 pak sloužil v Jilemnici a Křížlicích, v roce 2011 byl s manželkou zvolen na jeden rok kazatelské služby ve sborech Reformované církve ve Velké Británii a na podzim roku 2012 byl povolán ke službě v Brně II. A teď odchází do Silůvek.

- L: Jak se stane, že farář, který zůstane sám na sboru se dvěma úvazky a který se chystá měnit působiště, dostane za úkol administrovat Klobouky?

Je to docela prosté: během pár měsíců odchází z Brna a okolí pět farářů, takže senior, se kterým jsem samozřejmě v přátelském kontaktu, neměl moc na výběr. Teď je to pro mě náročné, ale až budu v Silůvkách, bude to jednodušší. V Kloboukách už navíc mají faráře vybraného, takže vím, že mi zbývá ještě rok, než jejich kandidát Michal Devečka dodělá v Miroslavi vikariát a nastoupí.

L: Na teologii jsi šel z IT-zaměstnání. Proč tak pozdě? V čem je to lepší?

Studoval jsem Vysokou školu ekonomickou a dělal jsem programátora. V 26 letech jsem se rozhodl stát se farářem, a to pro mě znamenalo jít na fakultu na denní studium. To byl rok 1991. V ročníku nás bylo čtyřicet, z toho šest nás mělo po vysoké škole.

L: Takže mělo šest lidí podobnou motivaci ke studiu?

Měli jsme důvody dobře rozmyšlené, nebyli jsme osmnáctiletí maturanti a taky jsme mohli srovnávat s předchozími školami. Dost jsme si studium teologie užívali — bylo v mnoha ohledech jiné. S více učiteli jsme navázali osobní vztah, na zkoušky, které byly nesrovnatelně náročnější než na ekonomce, jsem se pořádně připravoval, už jen proto, abych se neztrapnil před kamarádem profesorem. Dušane, jak to bylo na teologii za vás? Podobné?

Dušan: Nás bylo v roce 1998 sedmdesát. Byli mezi námi lidé s různými osudy a z různých církví. Třeba katolíci, kteří nechtěli být kněžími, nebo budoucí kazatelé, jejichž církve ještě tehdy neměly zřízená svá učiliště.

Církevní disidenti. Ti s námi byli také. Někteří z nich pak přešli do naší církve, a dokonce i farářují.

L: A jak to vypadá teď?

Do prvního ročníku teologie se hlásí něco přes deset studentů, do třetího dojdou často jen dva. Na fakultě jsou ale samozřejmě i jiné obory: sociální práce, diakonika nebo kurzy pro nemocniční kaplany.

D: To ti dva ve třetáku už nemají možnost zažít ty drsné diskuze, které jsme vedli my!

V ročníku jsme třeba měli člověka z židovské obce. Po studiu se stal rabínem, dokonce zde v Brně. Pak amerického misionáře. Nebo slovenského inženýra, který chtěl promyšlet otázky fúze křesťanství a buddhismu, byl neuvěřitelný: uměl sanskrt, starou i moderní čínštinu... Ten velký boom zájmu o teologii pak po roce 2000 ustal.

L: Jak sis ta studia vlastně financoval?

Po vzoru kamaráda, který si vždy o prázdninách vydělal ve Švýcarsku jako automechanik peníze na rok studia a živobytí své rodiny, jsem byl asi dvakrát pracovat v cizině. Pak mi přiznali sirotčí důchod a za tu

Martin Horák

částku jsem pak mohl studovat.

D: A z toho původního zaměstnání v tobě něco zůstalo?

Zůstalo. Poměrně dlouhou dobu jsem byl zorientovaný, počítačově gramotný. Počítač mě nikdy neděsil, baví mě hrát si s exceleem, s tabulkami, statistikami. Víím, proč a jak počítač funguje, ale současné moderní aplikace už neznám. O novinkách mě informují děti.

L: Co přinesl do tvého náhledu na teologii či liturgii dlouhodobý pobyt v zahraničí?

Tři měsíce jsem byl kdysi v Anglii, pak jsem byl v rámci studia rok v Amsterdamu, v Německu řadu měsíců na doktorských stážích na univerzitě, rok s rodinou v Anglii a naposledy tři měsíce na sabatiklu

v Heidelbergu. Nejsilnější podněty mám z Anglie — inspirativní je určitá neformálnost bohoslužby a veliká otevřenost. Nad všemi aktivitami je přítomna otázka: Čím máme být jako církve pro své okolí? Jak být pro něj přínosem? V Anglii pro to leccos dělali: organizovali sociální setkání nebo koncerty. Nicméně postrádal jsem tam větší duchovní přesah. V Heidelbergu bylo mimořádně zajímavé navštěvovat místní bohoslužby. Bylo to dost pestré, ukázka toho, jak různě lze bohoslužby koncipovat. Třeba bohoslužby s tangerem, s dvouhodinovou Bachovou kantátou, s big bandem. Ale taky tam v jednom sboru běžně byli tři nebo čtyři faráři a každý z nich měl tedy tři čtyři týdny na přípravu takových bohoslužeb.

L: Ti tanečníci a zpěváci ale nebyli členové sboru, předpokládám.

To byli profíci v projektu nazvaném City church — probíhal v hlavním kostele, s cílem, aby bohoslužby byly pro veřejnost poutavé. Pravda, člověk například tu souvislost tanga s evangeliem nacházel velmi obtížně. Kazatel byl velmi schopný, ale jeho kázání, ač začínalo starozákonním čtením, ve kterém byla nějaká zmínka o tanci, s tancem prostě moc nesouviselo.

D: Performativní prvek, to zní zajímavě.

Všichni to věděli dopředu, a komu by to bylo nepříjemné, šel na bohoslužby jinam.

D: Střet modernismu a tradice.

Kulturprotestantismus je trend. Evangelická bohoslužba má podle něj nabídnout i umělecký prožitek anebo obráceně: pořádáme koncerty a k nim přilepíme kázání. Ale význam hudby při bohoslužbách jsem si tam uvědomoval a prožíval velmi silně. Kantor je v Německu vedle faráře druhým zaměstnancem sboru, spoluvytváří bohoslužbu. Pro mě jako českého evangelíka nemá hudba převažovat, ale zažíval jsem, že může napomáhat soustředění nebo radosti. Emoce k bohoslužbám patří.

L: Zabýváš se mužskou spiritualitou. Co tě k tomu, kromě toho, že jsi muž, přimělo?

SETKÁNÍ

Přivedli mě k tomu kamarádi v Jilemnici. Přišli za mnou a požádali mě, abych vedl mužskou skupinu. Naše manželky se totiž začaly scházet a je napadlo, že my bychom tedy taky mohli, směli. Pak jsem začal číst Richarda Rohra. Píše třeba o tom, že tak, jak se zbožnost v církvi vyvíjela, odpovídá ženské spiritualitě. A snad i proto muži-laici v církvi často nenacházejí pro sebe prostor.

L: Jak tedy vypadá ženská spiritualita?

Jde o naši obvyklou podobu setkání: jsou založena na naslouchání, na slově, jde v nich o osobní důvěrné sdílení.

L: Aha.

Nedochází v nich na typická mužská témata, nebere se v úvahu, že se chlapi vyjádří mnohem spíše prakticky, než aby mluvili o sobě, své víře, svých pocitech. Nemají možnost zažívat mužskou vzájemnost, přátelství, soudržnost. Při setkání, kde se hlavně mluví, jsou chlapi často nesví. Ženy mají lepší vyjadřovací schopnosti, jsou vnímavější. Každý z těch mužů v Jilemnici byl z jiné církve, ale ta skupina se schází dodnes a rozrůstá se. Oba faráři, kteří přišli po mně, v tom pokračují. V Brně se mi pro taková setkání nepodařilo získat více lidí.

L: Brněnští muži jsou asi ženštější než horalé.

D: Já mám zrovna dost ukecané kolegy, ale chápu, že v Jilemnici je to tradičnější.

Nebyli to horalé z chalup, skoro všichni jsme byli náplava, někteří konvertité. Ale zpátky k Rohrovi: feministky v USA zdůrazňovaly ženské vnímání světa a Rohrovi kdysi začalo docházet, že v jejich křesťanské komunitě vychovávají chlapy, kteří jsou sice velmi empatictí, ale nechovají se jako chlapi.

D: No ano, jeden z mých přátel čte ženské romány.

V jednopohlavní debatní skupině jsou lidi otevřenější, taky se tam může společně mlčet. Nebo pracovat. Nemusí každý nutně otevírat své nitro.

L: Jako farář jsi tedy vlastně v roli ženy.

Já o rozhovory stojím, ale vím, že to chlapům nemusí vyhovovat.

L: Který biblický oddíl rád vykládáš, na který rád kážeš?

D: Jsou to pořád žalmy?

Málo... Často vykládám podobenství. Jsou metaforou, obrazem, který zve k domýšlení, ale zároveň jasně říká, že tohle ještě není ta celá pravda, že to je jen část toho, co můžeme vědět. I příběhy ze Starého zákona obvykle vnímáme jako metaforu, spíš než jako kus historie nebo dějepisu. K žalmům mám osobní vztah. V mnoha ohledech mě vzrušují, oslovují, inspirují.

L: V čem nejvíc?

Je to osobní výpověď, ve které můžu najít i svou vlastní situaci. A někdy, když mi chybí slova, mi je žalm nabídne. Připomínají mi, že nejsem sám. Že tu byl někdo přede mnou, kdo byl na tom podobně jako já. Připomínají, že Hospodin působil a bude působit.

D: Jak se proměnila práce faráře během tvé kariéry? Ubylo teologických debat a přibývalo více managementu?

Proměnila se určitě. Do roku 1989 faráři mnoho aktivit dělat nesměli, s výjimkou pohřbů. To byla jediná příležitost, kdy farář mohl působit mimo kostel. A najednou se naskytly možnosti! Faráři starší generace byli mimořádně sečtělí, vzdělaní, pak i rozhovor v církvi byl soustředěnější na otázky víry a církve. Od 90. let se faráři mohli a měli zabývat řadou dalších věcí a otázek. Odcházím z velkého sboru, kde je těch úkolů vzdálených teologii hodně. Taky se vyvíjí očekávání lidí. Očekává se, že farář bude profík, ale při tom záběru, který na něm je, je to obtížné. Měl by být vzdělanec, rétor, připravovat letní tábory pro děti, vyučovat ve škole, navštěvovat seniory, hrát na několik nástrojů, umět jazyky... To se naplňuje těžko.

D: Pokud si služby platíme, máme dojem, že vše musí být na top úrovni.

SETKÁNÍ

Úcta k farářské práci už je jinde než dřív. Mnoho našich farářů končí ve službě proto, že jejich farníci nebyli spokojeni, farář se jim nezdál dost pracovitý, dost vzdělaný, dost zajímavý. Málokdo má ale představu, kolik práce je za těmi vnějšími výstupy.

L: Na co z toho, co jsi prožil v Blahoslaváku, rád vzpomínáš? Co tě těšilo/těší? V čem má sbor potenciál, v čem určitě pokračovat, co dále rozvíjet?

To je řada otázek... Rád jsem byl při tom, když vznikalo něco nového, nová setkání, když se začalo v létě jezdit na Blažkov, když začalo růst společenství v Tišnově, rád jsem byl při stavebních rekonstrukcích — až na velký sál se v Blahoslavově domě opravovalo všude.

Rád jsem byl ve sboru, kde aktivních není jen několik jednotlivců, ale jsou jich desítky. A myslím si, že sbor má mimořádný potenciál, daný také umístěním Blahoslavova domu. Z toho taky plyne velká odpovědnost. Měl by žít otázkou, čím máme být pro další lidi nebo jak být misijní.

L: Jak? To je hodně těžká otázka...

D: Počítáme s tím, že lidi si nás najdou spíš sami, než že my bychom je aktivně vyhledávali.

Neděláme pro to téměř nic, přesto sem přichází. A těší mě, že je tu něco oslovilo a rozhodli se přicházet dál. Důležité je vyřizovat evangelium — dobrou zprávu o Ježíši Kristu. Na to sbor nesmí zapomínat, jinak se stane klubíkem přátel.

D: Kam vlastně naše církve směřuje?

L: Víím, že na Vysočině Pavel Hanych učí lidi nebát se a vyjet v neděli do vedlejšího sboru. Připravuje je na nevyhnutelnou budoucnost. Je to ale těžké.

Brno je specifické v tom, že má čtyři sebevědomé a finančně soběstačné sbory. Nic je nenutí k tomu, aby se slučovaly. Zatímco jiné sbory jsou ke spojení tlačeny hospodářskou situací. Nemusí to být špatně, protože to otevírá podnětnou možnost regionálních sborů. Čtyři sbory

Martin s Tišnovskými v rozlučkovou neděli

kolem Jilemnice už pracují na tom, aby se lidé navzájem znali. Předpokládá se, že tam budou dva faráři, kteří budou ty sbory obstarávat. Osobně taky fandím výpomocným kazatelům, vážím si jejich práce, nasazení. Zároveň je zřejmé, že tu mají být k tomu, aby vypomáhali, ne aby dělali práci místo farářů.

L: Však taky mají jiné zaměstnání.

Někteří ale mají ambice ujmout se po svém kurzíku kompletní farářské práce. Myslím na konkrétní případy, se kterými jsem se setkal při závěrečných zkouškách výpomocných kazatelů. Našeho Michala Marka k téhle výpomocné službě povzbuzuju. Zároveň chci, aby věděl, že zkouška bude náročná.

D: Kvalita se držet musí, to pak nemá smysl.

Aby to nebylo kázání z břucha místo z Ducha. Jsou ale sbory, které si už spočítaly, že pro ně bude finančně výhodnější zvát si trvale výpomocné

SETKÁNÍ

kazatele a rezignují na to mít svého faráře. To ale nemůže nahradit práci faráře, který by o ně pečoval, byl na dojezd, znal je, jejich osobní i rodinnou situaci...

L: Těšíš se do Silůvek?

Těším se. Jsou tam lidi, kteří se těší, že přijdu. Těším se na to, že se tam vzhledem k menšímu počtu lidí budu s mnohými potkávat osobněji a budu moct i víc chodit na návštěvy.

L: Jak moc je pro tebe stěhování těžké?

Pokud dobře počítám, stěhuji se posedmé. Dosud jsem vnímal, že to k mé práci patří, ale teď to mám jinak. Stěhuju se někam, odkud se budu zase za pár let stěhovat, a stěhuju se sám. Je to těžké. Jak řekla jedna kolegyně: Zase do dalšího bytu, kde nebudu doma. Když je farář mladý a má rodinu, pak to tak neřeší. Ale teď už na mě doléhá, že budu zase přicházet jako cizinec. Proto jsem odmítl i nabídku z Anglie, abych se tam vrátil. Přitom někteří z tamějšího sboru o to hodně stáli. Všechno by ale bylo už jinak než tenkrát, a tak jsem se rozhodl že ne.

D: Je pro tebe Jimramov, kde máš nemovitost po bratřích Mrštících, pevným bodem?

Jimramov je nádherné místo, jsem tam moc rád. Na domku mi tam nikdo nepomáhá, nikdo mi nemluví do toho, co mám dělat. Pokud bych se ale měl někam na stálo vracet, zřejmě bych dnes spíš zvolil Budějice, místo, kde mám rodinu.

L: Kterou píseň, skladbu, skladatele máš teď hodně rád?

Asi neumím říct jednu věc. Z vážné hudby mám teď hodně rád skladby Arvo Pärta nebo Erika Satie, z jazzové hudby jsem pro sebe objevil Billa Evanse, ten se mi líbí mimořádně. A v našem novém zpěvníku je řada krásných písní.

Lenka Dobrovolná ■

Sváteční bohoslužby

	Brno I	Brno II
22. prosince 4. adventní	10 hod. Betlémský kostel děti vyprávějí evangelium svou hrou	9 hod. Blahoslavův dům dětská předvánoční hra 10.30 hod. Tišnov dětská slavnost
24. prosince Štědrý den	15 hod. Betlémský kostel 23 hod. Červený kostel	15 hod. Blahoslavův dům
25. prosince Boží hod vánoční	10 hod. Červený kostel 14 hod. Rychmanov	9 hod. Blahoslavův dům 10.30 hod. Tišnov
26. prosinec 2. svátek vánoční	10 hod. Červený kostel	
29. prosince první neděle po Vánocích	10 hod. Červený kostel	9 hod. Blahoslavův dům 10.30 hod. Tišnov
31. prosince konec roku	17 hod. Červený kostel	17 hod. Blahoslavův dům
1. ledna začátek občanského roku	10 hod. Červený kostel	
5. ledna druhá neděle po Vánocích	8.30 hod. Betlémský kostel 10 hod. Červený kostel	9 hod. Blahoslavův dům 10.30 hod. Tišnov

Kalendář sborových akcí

Brno I

19. ledna v 10 hodin ekumenické bohoslužby s Církví bratrskou v Červeném kostele
21. ledna v 17.30 hodin ekumenická beseda na faře u sv. Jakuba
21. ledna v 19 hodin ekumenické bohoslužby u sv. Jakuba pro církve brněnského středu
26. ledna od 10 hodin na Zelené faře rockové bohoslužby, společný oběd a rozhovor o sboru, bohoslužbách i kostelích
27. února od 18 hodin PubQuiz na Zelené faře, výtěžek pro Diakonii
15. března seniorátní konference na Zelené faře
30. března od 10 hodin na Zelené faře výroční sborové shromáždění
30. dubna — 5. května návštěva z Basileje

Brno II

8. ledna od 18 hodin Alianční týden modliteb, u katolíků v Tišnově
19. ledna bruslení s dětmi
2. března masopustní neděle
2. března výroční sborové shromáždění

Hudební nešpory

Blahoslavův dům, od 18 hodin

19. ledna studentské dechové trio
16. února studentské klavírní trio
16. března pěvecký sbor

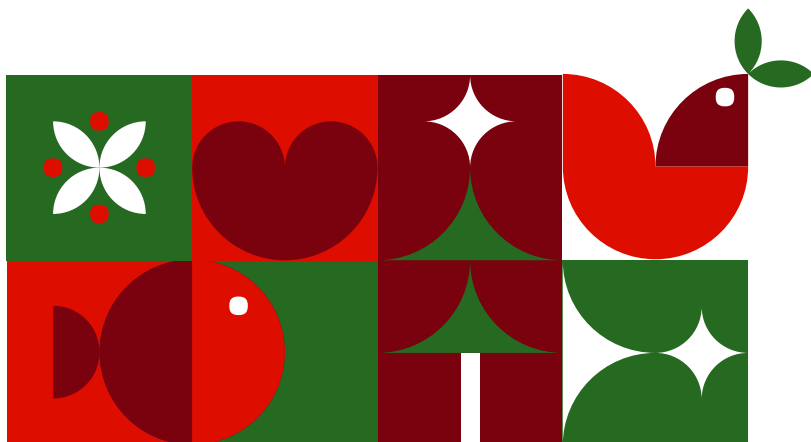
V pátek 24. ledna pořádá SOM Brněnského seniorátu již tradiční ples PLESEM, opět v Lužánkách.

Přednáška Tomáše Mazáče o hledání českobratrského výtvarnictví

Zářijové náhradní grilování obou sborů

List sborů Českobratrské církve evangelické v Brně I a Brně II. Vychází čtyřikrát ročně, uzávěrka příštího čísla je 22. března 2025. Určeno nejen pro všechny členy obou sborů, k dispozici v tištěné verzi za doporučenou cenu 80 Kč, zdarma pak ve verzi elektronické. O její zaslání lze požádat e-mailem na uvedené sborové elektronické adresy.

Odpovědná redaktorka Lenka Dobrovolná (lendobrovolna@seznam.cz). Na uvedenou adresu můžete zasílat své příspěvky. Grafická úprava Jitka Jirásková. Plakát pro děti je z dílny Ivy Tůmové, presbyterský komiks je od Petra Dobrovolného. Fotografie laskavě poskytli @Benfoto, Eva Vojtíšková, Lucie Férová, Jana Gajdošová a Iva Květonová.

Děkujeme všem přispěvatelům za jejich články.

Registrace MK ČR E12109

Kontakty: FS ČCE Brno I, Opletalova 6, web: cervenykostel.cz; e-mail: sbor@cervenykostel.cz
faráři: Ondřej Macek (tel. 739 244 754)
a Iva Květonová (tel. 734 857 003)
FS ČCE Brno II, Lidická 79, web: blahoslavak.cz
e-mail: sbor@blahoslavak.cz;
farář: Martin Horák (tel. 605 437 376)